

Bilag 2

Fra Borgmesterens Afdeling

Dato 27-08-2021

Forudsætninger i forslag til budget 2022-2025

I dette bilag gennemgås forudsætningerne for budgettet.

De præsenterede tal er fortrinsvis opgjort på baggrund af tabel 2, der viser den økonomiske situation, som den er beskrevet i indstillingen om budgetforslag for 2022-2025. Endvidere er det beskrevet, hvordan de budgetterede serviceudgifter udvikler sig.

Beskrivelserne af den økonomiske udvikling i budgetforslaget for 2022-2025 sker i dette bilag ved at sammenligne med det vedtagne budget for 2021. Det vil sige, at fokus er på den økonomiske udvikling hen over årene i perioden 2021-2025.

Der henvises til bilag 3 for en beskrivelse af ændringerne i de enkelte år 2021-2024 i forhold til det, der var indeholdt i budgettet for 2021-2024. Fokus i bilag 3 er således de ændringer, der er sket i de enkelte år, siden byrådet sidste gang blev forelagt økonomien i budgettet.

1. Budgetforudsætninger

I dette afsnit er beskrevet de nye forudsætninger, der ligger til grund for nøgletallene i forslag til budget 2022.

Da KL ikke havde fremsendt budgetvejledningen for budget 2022, blev Afdelingernes budget - som Magistraten behandlede den 7. juni - udarbejdet i 2021-priser. I mellemtiden er der foretaget en fremskrivning af budgettet, hvorfor denne indstilling er udarbejdet i 2022-priser.

I nøgletallene indgår det korrigerede budget for 2021. Korrigeret budget for 2021 er det vedtagne budget for 2021 ajourført med de tillægsbevillinger, der er magistratsgodkendt ultimo juni 2021. Endvidere er der korrigeret for konsekvenser af regnskab 2020.

Opdatering af renteforudsætninger i budgettet

Det foreslås, at der sker en opdatering af hvordan vi arbejder med renter ved anlægskorskydninger. I de senere år har det på baggrund af det lave renteniveau været forudsat, at udskydelse af anlægsinvesteringer giver en rentegevinst på nul. Det skyldes, at kommunen ikke har rentegevinst, når pengene placeres på kommunens bankkonto. Da udskudte anlæg prisfremskrives, mens der ikke er rentegevinster, betyder det en belastning af råderummet.

Kommunens kassekredit i Nordea varierer fra dag til dag, men vil i gennemsnit vil ligge tæt på nul. Så vidt muligt forsøges kommunens positive gennemsnitslikviditet - ekskl. evt. deponerede beløb - placeret i porteføljelejeaftaler hos kommunens kapitalforvaltere. Af praktiske grunde justeres porteføljeaftalerne ikke ved mindre ændringer i likviditeten.

På den baggrund ændres budgetteringsprincippet til, at alle forskydninger i likviditeten forrentes med det budgetterede afkast på porteføljelejeaftaler med kommunens kapitalforvaltere, som pt. ligger på 2,5 % p.a. Konkrete afvigelser i forhold til det budgetterede forklares på sædvanlig vis i regnskabet. På 1. fællesmøde vil der blive fremlagt en konkret model inkl. økonomiske konsekvenser for denne budgetteringspraksis.

Budget for kommunal medfinansiering i 2022

Det kommunale budget for medfinansieringen af sundhedsvæsenet er som i de senere år fastlåst, og dermed uændret i forhold til budget 2021. Det er endnu usikkert, hvad der vil ske på området efter 2022.

Vedligeholdelse på vejområdet

Teknik og Miljø har foretaget en teknisk gennemgang af tilstanden på veje, fortove, cykelstier og broer mv. og det

dertilhørende behov for vedligeholdelse for at opretholde tilstanden heraf fremadrettet. Den tekniske gennemgang viser, at der er et budgetmæssigt efterslæb, som på sigt forventes at føre til en forværring af tilstanden på området. For at belyse hvordan denne udfordring kan håndteres, udarbejder Teknik og Miljø og Borgmesterens Afdeling inden næste års budgetlægning en opfølgning på vejanalyser fra 2018.

Budgetmodeller

Konsekvenserne af budgetmodeller er indarbejdet som en del af budgetforslaget. Der findes budgetmodeller på socialområdet, ældreområdet og børn- og ungeområdet. Endvidere er der budgetmodeller på afledt drift af nye veje samt hjælpemidler.

Disse modeller ændres som følge af den seneste befolkningsprognose samt ændringer i efterspørgselsprocenter med mere. Konsekvenserne af budgetmodellerne fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Udgifter som følger af budgetmodeller

- 1.000 kr. -	B2022	BO2023	BO2024	BO2025
Børn og Unge	13.931	61.881	114.908	171.882
Ældreområdet	45.163	92.133	138.617	185.546
Socialområdet	10.699	36.891	63.685	91.006
Hjælpemidler	5.537	10.853	16.437	21.938
Vejområdet	2.155	2.155	2.155	2.155
I alt	77.485	203.912	335.802	472.526

På de områder, som er omfattet af budgetmodellerne, er der i 2022 - set i forhold til budget 2021 - merudgifter på 77 mio. kr. stigende til 473 mio. kr. i 2025.

I budgetforslaget er der i budgetperioden samlet set prioriteret ekstra 1.090 mio. kr. til den borgernære service alene via budgetmodellerne. Fra år til år indebærer budgetmodellerne en gennemsnitlig stigning på ca. 118 mio. kr. svarende til omkring 0,8 % af de samlede serviceudgifter.

2. Resultatopgørelsen

De præsenterede tal i den resterende del af dette bilag er fortrinsvis på baggrund af tabel 2. Tabellen viser den økonomiske situation med de forudsætninger, der er beskrevet i indstillingen om budgetforslaget for 2022-2025.

Tabel 2. Resultatopgørelse. Overskud og finansiel egenkapital 2020-2025

	R2020	B2021	KB2021	B2022	BO2023	BO2024	BO2025
	- mio. kr. / løbende priser -						
Skattefinansierede nettoudgifter							
Drift, ekskl. "hvile i sig selv" virksomheder (2022-priser)	21.379	22.350	21.414	22.227	22.307	22.584	22.526
Pris- og lønstigninger	-676	-362	-347	0	468	1.028	1.590
Renter	-1	-15	-37	-16	-19	-24	-29
Finansielle tilskud	293	140	585	164	155	210	200
Skattefinansierede driftsudgifter i alt	20.995	22.113	21.615	22.374	22.912	23.797	24.287
Nettodriftsindtægter:							
Tilskud og udligning	4.449	4.509	4.532	4.329	4.189	4.330	4.415
Skatter	17.620	17.663	17.663	18.334	19.270	19.964	20.686
Drifts indtægter i alt	22.069	22.172	22.195	22.663	23.459	24.294	25.101
Resultat (overskud) vedr. de skattefinansierede driftsområder i alt*	1.074	59	580	284	542	492	809
Skattefinansierede nettoanlægsudgifter							
Anlæg, ekskl. takstfinansierede områder (2022-priser)	1.268	1.184	461	549	338	1.789	897
Pris- og lønstigninger	-44	-13	-5	0	5	50	38
De skattefinansierede anlægsområder i alt	1.223	1.171	456	549	343	1.839	935
Resultat (overskud) vedr. de skattefinansierede områder i alt*	-150	-1.112	124	-260	204	-1.343	-121
Finansiering							
Ændringer i mellemværende med takstfinansierede områder (2022-priser)	0	2	12	12	12	12	12
Nettodriftsoverskud vedr. ældreboliger (2022-priser)	-40	-38	-38	-38	-50	-57	-62
Anlægsudg. til ældreboliger (90%) (2022-priser)**	0	143	132	81	21	0	0
Pris- og lønstigninger	1	-1	-1	0	0	-2	-4
Balanceforskydninger	-1.375	271	1.079	-17	-14	-17	-20
Ændringer i den langfristede gæld	1.471	-228	-412	-133	172	199	217
Ændringer i kassebeholdning	-207	-1.242	-648	-52	186	-1.710	54
Finansiel egenkapital***	-3.716	-4.828	-3.593	-3.853	-3.649	-4.991	-5.113

*Minus angiver et underskud

**De resterende 10 % er en skattefinansieret anlægsudgift.

***En negativ finansiel egenkapital angives med et minus. Den finansielle egenkapital består af kassebeholdningen plus langfristede tilgodehavender fratrukket den skattefinansierede lang- og kortfristede gæld.

For at gøre udviklingen i årene 2022-2025 så realistisk som muligt er den finansielle egenkapital i disse år opgjort på baggrund af det korrigerede budget for 2021. KB 2021 er baseret på tillægsbevillinger ultimo maj 2021, herunder de bevillinger, der er tiltrådt ved regnskabsafregningen for 2020.

3. Skattefinansierede driftsudgifter

De skattefinansierede driftsudgifter som fremgår af tabel 2 er på 22.227 mio. kr. i 2022. I 2023 stiger udgifterne med 80 mio. kr. I 2024 stiger udgifterne med yderligere 277 mio. kr. for så at falde med 58 mio. kr. i 2025. Årsagen til faldet det sidste år skal bl.a. findes i den måde afdelingerne budgetter med forbrug af opsparing.

3.1. Rammen for serviceudgifterne i budget 2022

I lighed med tidligere år blev der i årets økonomiaftale mellem KL og Regeringen aftalt en maksimal ramme for kommunernes samlede udgifter på serviceområderne i 2022.

Rammen for serviceudgifterne i 2022 for Aarhus Kommune fremgår af tabel 3, og er opgjort til 15.024 mio. kr.

Tabel 3. Ramme for serviceudgifter i 2022

Mio. kr. 2022-priser	B 2022
Serviceudgifter i 2020	14.857
Korrekationer i økonomiaftalen	71
Løft af servicerammen	86
Lov og cirkulæreprogrammet og aktstykke	10
Ramme for serviceudgifter	15.024

Udgangspunktet for beregningen af servicerammen er serviceudgifterne i budgettet for 2021 prisfremskrevet til 2022-niveau. Herefter korrigeres rammen for indholdet af økonomiaftalen.

Rammen for serviceudgifter er for Aarhus korrigeret med:

- -5 mio. kr. – Nye digitaliseringsprojekter
- 4 mio. kr. – Nye øvrige andre reguleringer
- 62 mio. kr. – Omlægninger af puljer til bloktilskud
- 86 mio. kr. – Løft af servicerammen
- 10 mio. kr. – Lov og cirkulæreprogram 2021

Samlet betyder det, at servicerammen for Aarhus Kommune hæves med 167 mio. kr. fra 2021 til 2022.

Rammen og de budgetterede serviceudgifter i budgetforslaget for 2022-2025 fremgår i tabel 4.

Tabel 4. Serviceudgifter i 2022 - 2025

Mio. kr. 2022-priser	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
Ramme for serviceudgifter	15.024			
Serviceudgifter i budgetforslaget*	15.049	15.148	15.332	15.187
Ledig serviceramme	-25			

Serviceudgifterne er i 2022 29 højere end servicerammen. Det betyder, at kommunen som udgangspunkt ikke lever op til den aftalte serviceramme i 2022.

Som det fremgår af indstillingen, vil forbruget af serviceudgifter blive fulgt i løbet af budgetåret. Hvis der viser sig et behov for at bremse op vil Borgmesterens Afdeling i samarbejde med magistratsafdelingerne igangsætte tiltag til at nedbringe forbruget, så sanktioner undgås.

Det foreslås, at hvis der mod forventning viser sig mulighed for det, fordi der er ledig serviceramme, vil der i lighed med tidligere år blive optaget en reserve til eventuelt øget forbrug af opsparing på de decentraliserede områder. En sådan reserve kan maksimalt udgøre 1 % af serviceudgifterne svarende til ca. 150 mio. kr.

Rammen for serviceudgifterne i overslagsårene er endnu ukendt.

3.2 Skattefinansierede overførselsudgifter

I Økonomaftalen er der på landsplan skønnet et niveau for overførsler (primært forsørgelsesudgifter som førtidspension, forsikrede ledige, kontanthjælp, sygedagpenge m.v.) på 96,8 mia. kr. i 2022. Skønnet er på stort set samme niveau som i 2021, hvor udgiftsudviklingen dog har vist sig at være lavere end forudsat. Midtvejsvurderingen af 2021 tyder på et udgiftsniveau i 2021 på ca. 93,6 mio. kr. Med overførselsskønnet for 2022 forventes der at være en vækst i overførselsudgifterne på 5,1 mia. kr. fra 2020 til 2022 svarende til 310 mio. kr. for Aarhus. De samlede overførsler bliver midtvejsvurderet i 2022, ligesom de bli-

ver endeligt opgjort i 2023 i forbindelse med regnskabet for 2022, hvor der sker en efterregulering via budgetgarantien. I Aarhus laver magistratsafdelingerne deres eget skøn for overførselsudgifterne, og hvis disse afviger fra skønnet på landsplan, indarbejdes en korrektion af de indtægter, som er beregnet via KL's skatte- og tilskudsmodel. Dette sikrer parallelitet mellem udgifter og indtægter.

Udgifterne i Aarhus Kommune til offentlig forsørgelse m.v. forventes at stige med 25 mio. kr. fra budgettet for 2021 til 2022. Frem til 2025 forventes udgifterne til forsørgelse at stige med i alt 219 mio. kr. i forhold til budget 2021. Stigningen fra 2022 og frem skyldes, at der forventes flere offentligt forsørgede som følge af den generelle befolkningsudvikling. I budgettet er der ikke indarbejdet konjunktur-effekter – det baserer sig alene på forudsætninger om lovændringer, befolkningstilvækst samt de forventede virkninger af de vedtagne investeringsmodeller.

Tabel 4. Udgifter til overførselsindkomster i forhold til budget 2021

Mio. kr., 2022-p/l	2021	MB2022	BO2023	BO2024	BO2025
Indkomstoverførsler m.v.	6.180	6.205	6.216	6.311	6.399
Vækst i forhold til B2021	-	25	36	131	219

Udgifterne til overførsler skal ses i sammenhæng med indtægtssiden, som beskrives i afsnit 9 om udligning og generelle tilskud.

4. Pris- og lønforudsætninger

I budgetforslaget er der fra budget 2021 til budget 2022 budgetteret med KL's skøn fra juni 2021 for pris- og lønstigninger på 2,0 % for serviceudgifterne.

Lønbudgetterne er i budget 2022 fremskrevet med KL's lønskøn fra juni 2021 på 2,04 %.

Anlæg er fremskrevet med 1,1 %, hvilket er KL's skøn fra juni.

Ved omregning af det faste prisniveau i 2022-priser til løbende priser (jf. tabel 2), er der indregnet en inflationsforventning på 2,1 % for overslagsåret 2023, og 2,4 % for overslagsårene 2024 og 2025 vedrørende driftsudgifter og

driftsindtægter, mens der for anlægsudgifter og -indtægter er indregnet en inflationsforventning på 1,4 % i hvert af overslagsårene 2023 til 2025.

5. Finansielle tilskud

Kommunens udgifter til finansielle tilskud er budgetteret til 729 mio. kr. i alt i årene 2022-2024.

De finansielle tilskud vedrører blandt andet indskud i Landsbyggefonden. Der er fra 1. januar 2020 indført differentierede kommunale grundkapitalindskud efter den gennemsnitlige boligstørrelse for familieboliger.

Det differentierede kommunale grundkapitalindskud er mellem 8 og 12 % afhængig af boligstørrelse. Grundkapitalindskuddet for ungdomsboliger og ældreboliger er 10 %.

I budgetforslaget er der for ældreboliger budgetteret med et kommunalt grundkapitalindskud på 10 % i hele budgetperioden.

Under finansielle tilskud er der desuden budgetteret med udgifter til lån til betaling af ejendomsskatter for pensionister m.v. samt indskud i letbanen.

6. Renter

I korrigeret budget 2021 forventes der at være en netto-renteindtægt på cirka 37 mio. kr. I budgetperioden 2022 til 2025 ventes der at være nettorenteindtægter på gennemsnitligt ca. 22 mio. kr. årligt.

Nettorenteindtægterne er i hele budgetperioden beregnet ud fra en forudsætning om, at løbende positive og negative saldi på kommunens kassekredit forrentes med 0 % p.a. Samtidig forudsættes det, at 100 % af kommunens gennemsnitslikviditet er placeret i kapitalforvaltningsaftaler, og derfor forrentes med 2,5 % p.a., som er den rente, der budgetteres med for kapitalforvaltningsaftaler.

Det er ikke hensigtsmæssigt hele tiden at foretage justeringer i kapitalforvaltningsaftalerne i takt med at aktuelle afkast og gennemsnitslikviditet ændres. I praksis sigtes der derfor i kapitalforvaltningen som udgangspunkt mod at

kapitalforvaltningsaftalerne dækker mellem 100 % og 120 % af kommunens gennemsnitslikviditet.

Den beskrevne budgetteringspraksis mht. renter er en ændring af den hidtidige praksis, som giver et mere korrekt billede, f.eks. i forbindelse med større tidsforskydninger af anlægsprojekter. Ændringen beskrives nærmere til 1. fællesmøde.

Der budgetteres uændret med en rente på 1,0 % p.a. for optagelse af nye langfristede lån. Afvigelser mellem de budgetterede renteforudsætninger og de faktisk realiserede beskrives i forbindelse med indstillinger om forventet regnskab og regnskab.

Udviklingen i nettorenterne vedr. de skattefinansierede områder skal ses i sammenhæng med forbruget af likvide aktiver – herunder forholdsvis store kasseændringer, samt fuld udnyttelse af den kommunale låneramme.

Covid-19 epidemien og den medfølgende økonomiske krise samt den generelle økonomiske udvikling i Danmark har medvirket til, at renteniveauet generelt er meget lavt. Det har kommunen især haft gavn af i forhold til de senere års låntagning, men det har samtidig også ramt renteindtægterne på kommunens indestående og den overskydende likviditet.

7. Anlæg

Der er budgetteret med nettoanlægsudgifter på 864 mio. kr. i årligt gennemsnit i årene 2020 til 2025.

Tabel 5. Nettoanlægsudgifter i perioden 2020-2025

	R 2020	KB 2021	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
<i>- mio. kr., 2022-priser -</i>						
Anlægsudgifter*	1.721	2.030	1.892	1.714	2.898	1.810
Anlægsindtægter	-572	-1.569	-1.343	-1.376	-1.109	-913
Nettoanlægsudgifter	1.149	461	549	338	1.789	897

*Inkl. den kommunale udgift til ældreboliger

Blandt de væsentligste anlægsprojekter i perioden er de større byudviklingsprojekter (de bynære havnearealer,

Godsbanen, Lisbjerg, Sydhavnskvarteret, Tage-Hansensgade/Amtssygehuset) projekter under MOVE, Beder-Beringvejen, Viborgvej, aftalen om de udsatte boligområder, dagtilbuds- samt skoleudbygning, energirenoveringer samt vedligeholdelse og genopretning af kommunale bygninger og veje. Hertil kommer en lang række mindre projekter.

Anlægsindtægterne i perioden omfatter bl.a. jordsalgsindtægter fra de større byudviklingsprojekter. Herudover er der indtægter fra andet jordsalg.

For de enkelte byudviklingsprojekter gælder generelt, at tidsforskydninger mellem udgifter og indtægter forudsættes dækket ind over hele udviklingsperioden, hvorfor måltallet for den finansielle egenkapital korrigeres tilsvarende. Det er fortsat vurderingen for de enkelte byudviklingsprojekter, at disse vil udvise økonomisk balance over udviklingsperioderne.

8. Skatter

De samlede skatteindtægter i budgettet for 2022 forventes at udgøre 18,3 mia. kr. og forventes at stige til 20,7 mia. kr. i 2025.

Størstedelen af skatteindtægterne (ca. 86 %) kommer fra indkomstskat, 10 % fra grundskyld, ca. 3 % fra selskabsskat og ca. 2 % fra dækningsafgift. Dertil kommer mindre beløb fra dødsboskat og forskerskat. Skatteområdet beskrives nærmere i baggrundsnotat om finansiering.

I sidste års budget blev det vedtaget at hæve indkomstskattesatsen til 24,51% i 2021 og yderligere til 24,52% i 2022 og frem følge af tab på udligningsreformen. Denne stigning er indarbejdet i budgetforslaget.

Af tabel 6 fremgår for perioden 2022 til 2025, hvad der er budgetteret med hhv. på udskrivningsgrundlag, vækstprocenter, skatteprocenter og dertilhørende forskudsbeløb af indkomstskatteprovenu.

Tabel 6: Det budgetterede udskrivningsgrundlag, den forudsatte vækst i udskrivningsgrundlaget samt den forudsatte skatteprocent

	B 2020	B 2021	B 2022	BO 2023	BO 2024	BO 2025
<i>- mio. kr., løbende priser -</i>						
Udskrivningsgrundlag*	60.329	62.139	65.122	67.336	69.962	72.620
Budgetteret vækst i udskrivningsgrundlaget* ift. foregående år	1,7	3	4,8	3,4	3,9	3,8
Vedtaget / forudsat skatteprocent	24,40%	24,51%	24,52%	24,52%	24,52%	24,52%
Skatteprovenu	14.786	15.151	15.746	16.511	17.155	17.807

* I alle årene anvendes efterreguleringsgrundlaget, som er korrigeret for lovændringer vedtaget efter fastsættelsen af statsgarantien. Dette gælder også i 2020-2022 hvor provenuet er udregnet på baggrund af det statsgaranterede udskrivningsgrundlag.

På baggrund af de foreløbige opgørelser af 2020 forventes Aarhus at få en vækst på 1,7% mod 1,4 % på landsplan - altså et væksttillæg på 0,3 procentpoint. De foreløbige opgørelser for 2020 er dog behæftet med større usikkerhed end normalt, da selvangivelsesfristen for indkomstskat igen i år er udskudt fra 1. juli til 1. september på grund af corona-krisen.

I 2019 oplevede Aarhus højst usædvanligt ikke en mervækst i udskrivningsgrundlaget sammenlignet med landsplan, og endte med en vækst på 2,2% mod 2,3% på landsplan. Udviklingen er især drevet af en særligt god udvikling i enkelte kommuner, herunder bl.a. hovedstaden.

I 2021-2025 budgetteres også med en mervækst i udskrivningsgrundlaget ift. landsplan. Væksttillægget stiger fra 0,5 i 2021 til 1,0 i 2024 og 2025. I 2020 og 2021 er skønnene for væksttillægget dermed lavere end sædvanligvis, men KL's model forudsiger, at der ikke er tale om en permanent udvikling. Ligeledes ses også stadig en forventet mervækst i befolkningen ift. landsplan, hvilket også er en begrundelse for væksttillægget i Aarhus ift. landsplan.

I budgetteringen af skatter og generelle tilskud er der i budgetforslaget for 2022 forudsat valg af statsgaranti. På nuværende tidspunkt er det forventningen, at der i 2022 vil være en gevinst på 96 mio. kr. ved valg af selvbudget-

tering fremfor statsgaranti. Denne gevinst anses dog som værende højst usikker, da der som følge af de stadige effekter af coronapandemien er væsentlige usikkerheder omkring den fortsatte udvikling. Valg af selvbudgettering vurderes derfor at være forbundet med en stor risiko.

På ejendomsskatteområdet er der som følge af boligskatteaftalen væsentlige usikkerheder forbundet med dette års budgetforslag. Som følge af overgangen til de nye ejendomsvurderinger kan der i løbet af budgetperioden komme reguleringer, der påvirker grundskyldsprovenuet. Størrelsesordenen og tidspunktet for sådanne reguleringer er på nuværende tidspunkt ukendte. Ud fra et forsigtighedsprincip er der ift. side års budget budgetteret med forholdsvis små justeringer foretaget med udgangspunkt i KL's anbefalinger.

9. Udligning og generelle tilskud

Indtægterne fra udligning og generelle tilskud er budgetteret med udgangspunkt i Økonomaftalen for 2022 samt KL's skatte- og tilskudsmodel fra juli 2021.

Tabel 7. Udligning og generelle tilskud i forhold til budget 2020

	B2021	MB2022	BO2023	BO2024	BO2025
<i>- mio. kr., løbende priser -</i>					
Generelle tilskud	4.509	4.328	4.189	4.330	4.415

KL's skatte- og tilskudsmodel er sammenholdt med Aarhus Kommunes egne skøn, hvilket giver sig udslag i en række korrektioner af skatte- og tilskudsmodellens beløb:

- I overensstemmelse med hidtidig praksis budgetteres overførselsområdet med udgangspunkt i kommunens egne skøn, hvortil indtægterne tilpasses. Kommunens egne skøn er lavere end KL's skøn, så derfor indlægges mindreindtægter i alle år. I lighed med sidste år er der samtidig - som følge af de byrådsvedtagne investeringsmodeller - budgetteret med en gevinst på overførselsområdet. I år er der indarbejdet en samlet gevinst på ca. 87 mio. kr. om året. I korrektionen er der indarbejdet en delvis effekt af de investeringsmodeller, der indgik i budget 2020, da de som følge af corona og suspensionen af

den aktive beskæftigelsesindsats i 2020 (og 2021) endnu ikke har vist den forventede økonomiske effekt.

- Der er indarbejdet merindtægter på i alt 88 mio. kr. i 2024 og 110 mio. kr. i 2025 som følge af, at der i FL2020 og FL2021 er afsat nogle puljer til velfærd i kommunerne, som i løbet af budgetperioden overgår til bloktilskudsfinansiering. Dette indgår endnu ikke i forudsætningerne i dette års skatte- og tilskudsmodel.
- Der er indlagt en forudsætning om, at kommunerne også fremover kompenseres via økonomiaftalerne som følge af den demografiske udvikling med flere ældre borgere. Kommunerne er i Økonomiaftalen for 2022 kompenseret med 1,4 mia. kr., og der er i budgettets overslagsår indlagt en forudsætning om en kompensation på 1,2 mia. kr. om året på landsplan, svarende til 74 mio. kr. i 2023, 149 mio. kr. i 2024 og 226 mio. kr. i 2025.
- Endeligt er statstilskuddet reduceret i henhold til forudsætningerne i økonomisk politik. Det fremgår heraf, at der skal indarbejdes en forudsætning om henholdsvis faldende indtægter fra udligning på 30 mio. kr. om året og kommende effektiviseringskrav el. lign. i kommunerne for ½ mia. kr. om året, svarende til 30 mio. kr. i Aarhus. På den baggrund er statstilskuddet reduceres med 60 mio. kr. i 2023, 120 mio. kr. i 2024 og 180 mio. kr. i 2025.

Forudsætningerne bag indtægterne fra udligning og generelle tilskud er nærmere beskrevet i baggrundsnotatet Finansiering.

10. Takstfinansierede drifts- og anlægsudgifter

AffaldVarme blev selskabsgjort i 2019, men Aarhus kommune administrerer dog forpligtigelsen vedr. tjenestemænd i AffaldVarme. Derfor har "Hvile i sig selv"-virksomhederne forsat en gæld til kommunen. De budgetterede udgifter til tjenestemænd udgør ca. 12 mio. kr. årligt i budgetperioden. Samlet set forøges gælden til kommunen med 63 mio. kr. fra 3 mio. kr. ultimo 2020 til 66 mio. kr. ved udgangen af budgetperioden.

11. Anlægsudgifter til ældreboliger

I budgetforslaget er der afsat midler til ældreboliger på 81 mio. kr. i 2022 og 22 mio. kr. i 2023. Udgiften er den del der finansieres via beboernes huslejebetaling.

12. Balanceforskydninger

Det årlige gennemsnit af balanceforskydningerne er -67 mio. kr. i budgetperioden. Ændringerne kan henføres til passiver tilhørende fonds og legater, mellemværende med kirkerne samt andre kommuner og regioner.

13. Nettoafdrag på lån

Nettolånoptagelsen (omfattende ældreboliger, "hvile-i-sig-selv"-området, samt det skattefinansierede område) og inkl. afdrag i perioden udgør ca. 46 mio. kr. (dvs. nettoafdrag) i perioden 2021-2025.

Set i relation til kommunens skattefinansierede gæld og den finansielle egenkapital er det dog udviklingen i nettolåntagningen på det skattefinansierede område, der er relevant. På det skattefinansieret område (dvs. ekskl. ældreboliger og "hvile-i-sig-selv"-området) budgetteres der med en nettolånoptagelse på 293 mio. kr. i budgetperioden 2021-2025 under ét (dvs. nettolånoptag). Det består af afdrag på i alt 1.054 mio. kr. samt en fuld udnyttelse af lånemulighederne på i alt 1.347 mio. kr.

14. Kassebeholdningen

Der er betydelige usikkerheder forbundet med at skønne over gennemsnitslikviditeten gennem hele budgetperioden, da den påvirkes af en række pt. ukendte faktorer, herunder tidsmæssige forskydninger i opsparing, anlægsudgifter og -indtægter, fremtidige låneadgange mm.

Gennemsnitslikviditeten opgjort efter kassekreditregelen er aktuelt på ca. 2,0 mia. kr. (31. juli 2021) – og dermed i "det grønne område", som i kommunens økonomiske politik er fastlagt til mere end 4.000 kr. pr. indbygger. Likviditeten forventes at være faldende i løbet af budgetperioden, og at komme i det gule område på 2-4.000 kr. pr. indbygger. De vigtigste forklaringer på, at der forventes fald i gennemsnitslikviditeten er Covid-19 epidemien.

15. Personale

Det samlede budgetterede personaletal for Aarhus Kommune fremgår af tabel 8. Personaletallet er opgjort som det gennemsnitlige antal heltidsstillinger.

Tabel 8: Gennemsnitlige antal heltidsstillinger

B2021	B2022	BO2023	BO2024	BO2025
21.936	21.941	22.291	22.557	22.631

Det budgetterede antal heltidsstillinger i de enkelte afdelinger fremgår af tabellen "Det budgetterede personaletal", som findes i Budgetredegørelsen.